

2021-09-27

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021/811

Medborgarförslag om temperaturutredning

Inkom den 15 juli 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen fattar följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionen bakom medborgarförslaget. Medborgarförslaget är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Mot bakgrund av de extrema temperaturer som uppmätts i USA och Kanada under sommaren 2021 ges ett medborgarförslag att utreda i vilken omfattning Nacka kommuns stadsbyggnadsplaner och -investeringar är optimerade för temperaturförändringar.

Frågor kring lokalklimat hanteras i detaljplaneprocessen och konsekvensbeskrivs i den miljöredovisning som biläggs detaljplanen. Det finns värmekartering som ett kunskapsunderlag i detaljplaneprocessen och för markanvisade planer i Nacka stad används Grönytefaktor i Nacka stad som ett verktyg för att skapa lokal anpassning av klimatet med hjälp av grönska och vatten. Kommunen har också tagit fram en klimat- och sårbarhetsanalys som är ett arbetsmaterial och utgångspunkt för kommande arbete med en kommunal klimatanpassningsplan. Klimatanpassningsplanen ska föreslå åtgärder för kommunens klimatanpassning, bland annat med hänsyn till värmeböljor.

Förslagen i medborgarförslaget

Mot bakgrund av de extrema temperaturer som uppmätts i USA och Kanada under sommaren 2021 har ett medborgarförslag inkommit den 15 juli 2021 som föreslår att utreda i vilken omfattning Nacka kommuns stadsbyggnadsplaner och -investeringar är optimerade för temperaturförändringar.

Enhetens utredning och bedömning

Enheten för strategisk stadsutveckling har med stöd från planenheten utrett medborgarförslaget.

Nacka kommun arbetar med att hantera konsekvenserna av ett förändrat klimat på olika sätt. Under 2021 har kommunen tagit fram en övergripande klimat- och sårbarhetsanalys. Analysen beskriver vilka konsekvenser och risker som kan förväntas i Nacka på grund av ett förändrat klimat däribland ökade temperaturer.

Klimat- och sårbarhetsanalysen är ett arbetsmaterial som ska användas som en utgångspunkt i arbetet med att ta fram en samlad klimatanpassningsplan för kommunen. Klimatanpassningsplanen ska bland annat beskriva vilka åtgärder som ska vidtas för att kunna minska de negativa effekterna av ett förändrat klimat. Ökade temperaturer i våra bebyggda miljöer, både de befintliga och de vi bygger nya, och vad som kan göras för att dämpa de negativa effekterna är något som kommer att behandlas inom ramen för klimatanpassningsplanen.

Redan idag görs åtgärder för att hantera ett framtida varmare klimat. Alla stadsbyggnadsprojekt ska arbeta efter kommunens strategi för miljö- och klimat i stadsutvecklingen. Klimatanpassning är en av de strategiska inriktningarna för vilka projekten ska formulera projektspecifika mål och åtgärder. I arbetet med nya detaljplaner utreds frågor som har med det lokala klimatet att göra.

Konsekvenserna redovisas i en miljöredovisning som blir en bilaga till detaljplanen. Kommunens landskapsarkitekter och miljöplanerare finns som resurser för dessa frågor. Som kunskapsunderlag i detaljplaneprocessen finns bland annat Länsstyrelsen i Stockholms läns värmekartering som visar yttemperaturer i dagsläget. I denna kartering går det att se vilka områden i kommunen som blir extra varma redan i dagens klimat. Vi vet att det är platser med stor andel hårdgjorda ytor, bebyggelse och vägar, som blir varmast då de absorberar och håller kvar värme. Dessa platser kommer även i ett varmare klimat vara de platser som är mest utsatta, om inte åtgärder vidtas.

De åtgärder vi kan arbeta med är bland annat grönska och vatten då dessa har en utjämnande effekt på klimatet. Ju fler lager av grönt; undervegetation, buskar och träd desto bättre förmåga att jämna ut temperaturen och motverka att värme byggs upp i staden. Ett verktyg som kan användas i detaljplaner är Grönytefaktor för Nacka stad. I dessa projekt används grönska som klimatanpassningsmetod, till exempel genom att kunna sänka temperaturen lokalt med gröna tak och gårdar och för att fördröja, rena och använda regnvatten till att skapa grönskande gårdar.

Varje kommun är enligt lag skyldig att ha en aktuell risk- och sårbarhetsanalys. En sådan analys tar ett bredare grepp kring olika risker som kommunen kan ställas

inför och hur kommunala verksamheter kan upprätthållas vid kris. Extrema klimathändelser är en identifierad risk i kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Vidare finns verksamhetsspecifika beredningsplaner, exempelvis inom äldreomsorgen, för hur värmeböljor ska hanteras.

Nacka kommun är medlem i Viable Cities, ett strategiskt innovationsprogram inriktat på innovation för klimatneutrala och hållbara städer. Syftet är att snabba på omställningen till klimatneutrala och inkluderande städer till 2030. Via Viable cities kan Nacka dels inspirera, men också inspireras av andra kommuners arbete med utsläppsminskningar och anpassning till ett förändrat klimat.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ytterligare ekonomiska konsekvenser då innehållet bedöms ligga inom ramen för planerad och befintlig verksamhet.

Konsekvenser för barn

Arbete med klimatanpassning är av stor vikt för att barn då det är deras framtida samhälle som ska klimatanpassas.

Handlingar i ärendet

Medborgarförslag den 15 juli 2021

Charlotte Persson
Enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Hillevi Eklund
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling